

KAŽDODENNÍ POMOCNÍCI

**jak ušetřit v domácnosti
s bílou technikou**



SKUPINA ČEZ



**energetický rádce
Skupiny ČEZ**

OBSAH

VE VAŠÍ KUCHYNI	5
jak spořit hned ranní kávou	6
rychlovarná konvice je nejen praktická, ale i úsporná	
vařte nejen zdravě, ale i úsporně	7
několik tipů pro efektivní používání sporáku a trouby	
otestovali jsme pro vás: mikrovlnné trouby	8
s mytím nádobí nespěchejte	10
ušetřete s myčkou nádobí elektřinu, vodu i svůj čas	
námraza neškodí jen silnicím	11
úsporné tipy pro vaši chladničku a mrazák	
V KOUPELNĚ I NAPŘÍČ BYTEM	13
šetřete energii při praní	14
jak na úspory s pračkou a sušičkou	
drobní pomocníci ve vaší domácnosti	15
při hledání úspor věnujte pozornost i malým spotřebičům	
otestovali jsme pro vás: napařovací žehličky	16
otestovali jsme pro vás: vysavače	18
posviťte si na úspory	20
osvětlení domácnosti může být zdrojem významných úspor	
zkontrolujte jističe	21
ušetřete výběrem správného produktu, sazby a hlavního jističe	
nezapomeňte na další možnosti	22
energii můžete ušetřit i v řadě dalších oblastí	

Vážení zákazníci,

moderní doba neustále přináší do naší blízkosti nejrůznější elektrické spotřebiče – pomocníky, které jsme si včera možná ještě nedokázali představit, a zítra už by nám dělalo potíže bez nich spokojeně žít. Zvykli jsme si na výhody mobilního telefonu, pohodlí přenosného mp3 přehrávače, skvěle propečenou pizzu z horkovzdušné trouby i křupavý chléb z domácí pekárny. S každým dalším elektrickým pomocníkem ale obvykle rostou i energetické výdaje domácnosti.

Skupina ČEZ je největším dodavatelem elektřiny v České republice a tuto svoji pozici chápeme jako závazek odpovědného přístupu vůči našim zákazníkům. Efektivní využívání energie je pro nás velmi důležité – uvědomujeme si nenahraditelnost tradičních fosilních zdrojů energie a blížíci se okamžik jejich vyčerpání, propagujeme nutnost energetických úspor a podporujeme využívání obnovitelných zdrojů energie.

S popularizací efektivního využívání energie – například i zodpovědným a energeticky šetrným používáním elektrospotřebičů – má pomoci i brožura, kterou právě držíte v rukou. Na následujících stranách jsme shromáždili řadu jednoduchých a snadno realizovatelných tipů, jak uspořit při používání běžných elektrických spotřebičů v domácnosti. Důraz jsme kladli na praktické příklady – v řadě případů najdete i konkrétní výpočty úspor, kterých můžete dosáhnout.

V některých případech můžete ušetřit pořízení nového, energeticky úspornějšího spotřebiče, jindy ale stačí jen lepší způsob používání toho stávajícího. Řada rad a tipů, které vám nabízíme na následujících stránkách, nevyžaduje žádnou investici, můžete se jimi začít řídit okamžitě.

Abychom vám nabídli aktuální a co nejkvalitnější informace, spojili jsme se při přípravě textů s odbornými partnery: Střední škola energetická a stavební v Chomutově provedla sérii měření, síť elektroprodejen Euronics zapůjčila vybrané spotřebiče a Elektrotechnický zkušební ústav je otestoval. Všem těmto partnerům děkujeme za jejich přínos.

Pokud v dalších kapitolách naleznete alespoň jeden úsporný tip, který jste dosud neznali, pak nebyla tato brožura zbytečná. Pokud vás naše rady a tipy zaujmou, využijte i další informační materiály, které jsme pro vás v oblasti energetických úspor připravili – ať již na našich internetových stránkách nebo na našich kontaktních místech.

Skupina ČEZ

**váš spolehlivý partner
pro hospodaření s elektřinou**



VE VAŠÍ KUCHYNI

K přípravě co nejdokonalejších pokrmů máme k dispozici stále se rozšiřující nabídku nejrůznějších přístrojů. Inovované varianty i zcela nové specializované kuchyňské spotřebiče se objevují doslova každým dnem. Moderní mikrovlnné trouby vaří téměř samy, přístrojům jsme svěřili pečení chleba i mytí nádobí. Na následujících stranách naleznete tipy, jak tyto každodenní kuchyňské pomocníky používat chytře a úsporně.

jak spořit hned ranní kávou

rychlovarná konvice je nejen praktická, ale i úsporná

Ranní káva či čaj se pro většinu z nás již dávno stala každodenním rituálem. Při dodržení několika jednoduchých pravidel můžeme začít spořit elektřinu už na samém počátku dne.

RYCHLOVARNÁ KONVICE JE ÚSPORNĚJŠÍ NEŽ VAŘIČ

posuďte sami



Rychlovarná konvice už svým názvem předznamenává, že jí klasický elektrický vařič bude co do rychlosti jen těžko soupeřem. Méně samozřejmá už je skutečnost, že rychlovarná konvice je i výrazně úspornější! Porovnali jsme pro vás množství elektřiny potřebné k uvaření jednoho litru vody. Aby byly podmínky srovnatelné, na elektrickém vařiči jsme použili hrnec s poklicí.

- **elektrický vařič** 1 litr vody | 0,26 kWh
- **rychlovarná konvice** 1 litr vody | 0,1 kWh

I kdybyste vařili litr vody jen jednou denně, můžete při použití rychlovarné konvice **ročně ušetřit až 58,4 kWh, tedy 262 Kč!**

Měření provedla Střední škola energetická a stavební v Chomutově. V testu byl použit vařič ETA 113 s výkonem 1200 W a rychlovarná konvice Singer GW-18X50 o výkonu 1850 W.

VAŘTE JEN TOLIK VODY, KOLIK JE OPRAVDU POTŘEBA

Vodu pro svůj ranní šálek můžete uvařit rychle a zároveň efektivně. Stačí dát do rychlovarné konvice jen tolik vody, kolik opravdu potřebujete. Připravujete-li jen dva šálky kávy, proč dlouze (a neúsporně) přivádět k varu téměř plnou konvici?

Pokud v rychlovarné konvici zbytečně uvaříte 1,5 litru vody, zatímco by stačil čtvrtlitr, spotřebujete zhruba čtyřikrát více elektřiny a navíc příprava potrvá déle.



víte, že?

Některé vybrané kategorie spotřebičů jsou povinně označeny energetickými štítky, které informují o jejich energetické náročnosti. U spotřebičů, které značeny nejsou, vám pro orientaci pomohou následující informace:

Jednotkou příkonu je watt – W. Příkon spotřebiče vyjadřuje množství elektřiny spotřebované za jednotku času. Vždy by měl být na spotřebiči uveden.

Spotřeba je vyjadřována ve watthodinách – Wh. Protože se jedná o poměrně malou jednotku, setkáte se spíše s údaji v kilowatthodinách (kWh; 1 kWh = 1000 Wh). Spotřebu na štítku spotřebiče nenaleznete, závisí totiž na době, po kterou je zařízení v činnosti. Vypočtete ji jako součin příkonu a doby provozu spotřebiče. Abychom vás ušetřili složitých výpočtů, spočítali jsme za vás množství příkladů, které uvádíme v této brožurě. Ve všech cenových kalkulacích počítáme s cenou jedné kWh elektřiny 4,48 Kč, což je cena včetně daní v nejrozšířenějším produktu D Standard a distribuční sazbě D02d.

vařte nejen zdravě, ale i úsporně

několik tipů pro efektivní používání sporáku a trouby

Sporák s troubou jistě nepatří mezi spotřebiče, které bychom měnili často – o to důležitější je ale dodržování úsporných pravidel. Recepty v časopisech i specializované kuchařky vás učí vařit kreativně a zdravě, povězme si ale i pár tipů, jak pokrmy připravovat úsporně!

VAŘENÍ S POKLIČKOU SE VYPLATÍ

posuďte sami



Vařit v hrnci s pokličkou je rychlejší a úspornější, než když pokličku nepoužíváte. Tohle pravidlo jste možná již slyšeli, ale my jsme pro vás navíc zjistili, jak velký tento rozdíl ve skutečnosti je. V našem testu jsme přivedli k varu 1 litr vody na elektrickém vařiči – poprvé za použití pokličky, podruhé bez ní.

- **hrnec s poklicí** 0,26 kWh
- **hrnec bez poklice** 0,4 kWh

Zjistili jsme, že rozdíl při každém jednotlivém vaření činí 0,14 kWh. Na první pohled to možná není příliš, ve finančním vyjádření jen něco přes 60 haléřů. Ale jak často vodu vaříte? Na polévku? Přílohy? Kdybyste takto vařili jen litr vody každý den, **za rok ušetříte celkem 229 Kč**. O vašem času nemluvě.

Měření provedla Střední škola energetická a stavební v Chomutově. V testu byl použit vařič ETA 113 s výkonem 1200 W.

VOLTE VHODNÉ NÁDOBÍ

Abyste při vaření ušetřili energii, nemusíte hned kupovat nový sporák. Kromě důsledného používání poklic na hrnce volte při vaření pro každý hrnec odpovídající velikost ploténky nebo hořáku, nepodceňujte ani správný tvar nádoby – pro vaření na sklokeramických a indukčních deskách je zásadní rovné dno hrnce. Když je to možné, využívejte tlakový (Papinův) hrnec, protože vyšší tlak v nádobě zkracuje čas potřebný k přípravě jídla – a tím i snižuje celkovou vydanou energii.

KDYŽ DOSÁHNETE VARU, MŮŽETE SNÍŽIT PŘÍKON

Když už přivedete obsah nádoby k varu, můžete snížit příkon vařiče tak, aby byl var zachován, ale zbytečně jste nevydávali velké množství elektřiny. Intenzita varu nemá na rychlost vaření výrazný vliv.

PŘI PEČENÍ ZBYTEČNĚ NEVĚTREJTE

Troubu předehřívejte jen tehdy, kdy je to bezpodmínečně nutné, a zbytečně „nevětrejte“ – s každým otevřením dvířek uniká až pětina veškerého tepla v troubě. A troubu jako takovou využívejte jen pro větší pečení, s přípravou menšího množství lépe a úsporněji pomůže mikrovlnná trouba vybavená grílem.

KDYŽ KUPUJETE NOVÝ

Pokud pořizujete nový sporák a rozhodnete se pro elektrický přístroj, zvažte investici do sklokeramické, popřípadě indukční varné desky. Pořizovací náklady jsou vyšší, ale získáte tak lepší účinnost při nižší spotřebě energie. Indukční varná deska odstraňuje přenos tepelné energie mezi vařičem a nádobím (teplo vzniká přímo v nádobě principem indukce) a dramaticky tak snižuje tepelné ztráty při vaření. Plánujete-li častější využívání trouby, pokud rádi a často pečete, zauvažujte o investici do horkovzdušné varianty. Ta umožní rovnoměrnější rozložení tepla v troubě a pečení při nižší teplotě. Ušetřit tak můžete až 40 % energie!

otestovali jsme pro vás: mikrovlnné trouby

Mikrovlnná trouba má dnes své místo snad v každé kuchyni. Nepatří ale mezi spotřebiče povinně označované energetickým štítkem, takže při jejím nákupu na první pohled nepoznáte energetickou náročnost vybraného modelu. Abychom vám usnadnili výběr, otestovali jsme ve spolupráci se sítí elektroprodejen Euronics pět typů mikrovlnných trub a výsledky vám zde přinášíme. Testování provedl Elektrotechnický zkušební ústav.

TESTOVALI JSME SPOTŘEBU A ROVNOMĚRNÉ ROZLOŽENÍ ENERGIE

Pro zjištění spotřeby jednotlivých výrobků jsme použili následující test: do středu mikrovlnné trouby jsme umístili nádobu s litrem vody o teplotě 15 °C a na maximální výkon trouby ji ohřáli na teplotu 100 °C. Změřili jsme celkovou dobu ohřevu a spotřebu elektřiny.

V dalším testu jsme zkoumali rovnoměrnost rozložení energie uvnitř mikrovlnné trouby – ta má vliv na to, zda se vložený pokrm prohřeje rovnoměrně v celém objemu. Do mikrovlnné trouby jsme umístili čtyři nádoby s 0,25 litru vody o teplotě 15 °C a ohřívali je 1 minutu na maximální výkon. Následně jsme zjišťovali teplotu v jednotlivých nádobách. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší teplotou najdete v tabulce – čím nižší je rozdíl, tím rovnoměrněji trouba ohřeje vložený obsah.

VÝSLEDKY MĚŘENÍ

mikrovlnná trouba (výrobce/model)	zvláštní funkce a vybavení	doba ohřevu (min/sec)	spotřeba elektřiny (Wh)	rovnoměrnost ohřevu ¹⁾ (°C)
Goddess MO821SS	–	9:49	204,71	2,9
Samsung GW71E	gril	10:08	204,76	2,2
Gallet FMOEG6217W	gril	11:26	210,96	1,9
Bosch AM817ASM	–	11:16	217,88	1,5
LG MH–6387ARC	gril, sada pro vaření v páře	12:52	255,26	0,6

¹⁾ rozdíl teplot v různých místech trouby



naš tip

v ohřevu menšího množství jídla vítězí mikrovlnka nad vaříčem

Při ohřívání či přípravě menšího množství jídla je mikrovlnná trouba jasným favoritem nad klasickým vaříčem: nabízí nesrovnatelnou rychlost a navíc i značně spoří elektřinu. Pokud ohříváte jednu nebo dvě porce jídla, zvolte mikrovlnnou troubu, pokud je porcí více, vyplatí se vaříč.

Současné mikrovlnné trouby navíc nabízejí i nejrůznější specializované funkce a programy, které nastaví parametry ohřevu podle charakteru vložených potravin.

Nejmenší spotřebu a zároveň nejkratší dobu nutnou k ohřevu mají podle našeho testu mikrovlnné trouby Goddess a Samsung. Rozdíl mezi přístroji s nejnižší a nejvyšší spotřebou ale není příliš velký – při našem testovacím ohřevu činil 50,55 Wh, což je ve finančním vyjádření přibližně 23 haléřů.

Navíc jsme zjistili, že přístroje s vyšší spotřebou nabídly rovnoměrnější rozložení energie uvnitř trouby – nejlépe v tomto testu dopadl výrobek LG. Při nákupu tedy záleží na tom, zda dáte přednost nižší spotřebě, nebo rovnoměrnému ohřevu. Závěry našeho testu nelze zobecňovat na další typy mikrovlnných trub, ale vybrané modely jsou průřezem aktuální nabídkou v obchodech.

Spotřebiče pro testování zapůjčila
síť elektroprodejen EURONICS.



■ mikrovlnná trouba Goddess MO821SS



víte, že?

Při výběru sporáku s troubou se můžete řídit energetickým štítkem, který přehledně uvádí důležité údaje včetně energetické třídy a příkonu. Sporák jako takový energetickým štítkem ze zákona označen být nemusí, pro troubu už ale zákonná povinnost vyplývá. Na energetickém štítku trouby tak naleznete užitečné informace o zařazení do energetické třídy (od nejlepší A do G), spotřebě energie, užitečném objemu trouby, charakterizaci velikosti zařízení (tři stupně: malé, střední a velké) a provozním hluku.

s mytím nádobí nespěchejte

ušetřete s myčkou nádobí elektřinu, vodu i svůj čas

Jen málokdo by asi prohlásil mytí nádobí za svou oblíbenou činnost. Není proto divu, že se automatické myčky nádobí úspěšně zabydlují v našich domácnostech. V porovnání s ručním mytím pod tekoucí vodou ušetří takový přístroj až 60 % vody. I zde se ale vyplatí znát několik pravidel, jak můžeme úsporu ještě zvýšit.

ZAPÍNEJTE AŽ PLNOU MYČKU

Důležité je nespěchat! Taková rada může znít na první pohled podivně, ale u myčky na nádobí rozhodně platí. Počkejte se spuštěním mycího programu do doby, kdy bude kapacita přístroje zcela naplněna. Spotřeba vody a energie je téměř stejná, ať dáte umýt jeden talíř, nebo celou sváteční soupravu. Využíváním myčky při plném obsazení špinavým nádobím tak šetříte vodou i energií.

NEPODCEŇUJTE SPOTŘEBU VODY

Když vybíráte novou myčku a srovnáváte parametry nejrůznějších přístrojů, v oblasti spotřeby elektřiny už prakticky nemůžete „sáhnout vedle“. Energetickou třídou A se již chlubí téměř každá z dnes dostupných myček, rozdíly ale stále panují ve spotřebě vody, kvalitě mytí a sušení.

Dobrou radu poskytne energetický štítek: kromě obvyklého údaje o energetické třídě (A až G od nejúspornější po nejméně úspornou) zde najdete spotřebu energie na jeden mycí cyklus, účinnost mytí a sušení (na stupnici A až G od nejlepší po nejhorší), spotřebu vody a hodnotu provozního hluku. Skutečně špičkové a spořivé spotřebiče se honosí označením „třemi A“ a nízkou spotřebou vody.

LECKDY POSTAČÍ JEN POLOVIČNÍ PROGRAM

Někdy ale prostě nemůžete čekat a potřebujete mít nádobí umyté hned – v takových případech nabízejí některé větší myčky (ty na 12 či 14 sad nádobí) program pro poloviční plnění. Myje se tak samostatně jen nádobí umístěné v horním či dolním koši, což snižuje energetické nároky i spotřebu vody.

PROSTUDUJTE SI DOKUMENTACI: MYČKA MŮŽE NABÍZET NEJRŮZNĚJŠÍ ÚSPORNÉ PROGRAMY

S rozvahou je také dobré přistupovat k volbě mycího programu: méně znečištěnému nádobí postačí chladnější voda okolo 40 °C, skleničky na víno nemusíte myt stejně jako hrnce od omáčky. Některé moderní myčky jsou vybaveny i senzorickým měřením znečištění, které samo posoudí, jaké parametry budou pro umytí dané soustavy nejvýhodnější. Investice do moderní myčky se vyplatí, získané úspory mohou být velmi výrazné.

ÚSPORNÝ PROGRAM MYČKY UŠETŘÍ

posuďte sami



Volitelné programy a nastavení mohou s úsporami dělat divy. Máte-li jen málo zašpiněné talíře či skleničky, bylo by zbytečné používat důkladný antibakteriální program. Výběrem vhodné jednodušší varianty ušetříte čas potřebný na umytí, ale i celkové náklady. Pro příklad jsme porovnali vybranou trojici mycích programů vestavné myčky Whirlpool ADG 698 (údaje jsou z oficiální přístrojové dokumentace):

program	spotřeba vody (l)	spotřeba el. (kWh)	čas (min)
rychlé ¹ 40 °C	10	0,65	30
party ² 40 °C	10	0,85	100
bio ³ 50 °C	13	1,05	195

¹) málo zašpiněné, bez zaschlých zbytků jídla | ²) málo zašpiněné
³) normálně zašpiněné

S každým spouštěním úsporného programu, kdy málo zašpiněné nádobí necháte umýt nastavením **rychlé 40 °C**, ušetříte 0,4 kWh elektřiny, což je 1,80 Kč. Navíc je třeba připočítat tři litry uspořené vody. Kdybyste úsporný program místo běžného mytí použili dvakrát týdně, **ročně na elektřině ušetříte 187 Kč**.

námraza neškodí jen silnicím

úsporné tipy pro vaši chladničku a mrazák

Dodržovat úsporná pravidla při práci s rychlovarnou konvicí či mikrovlnnou troubou se bezpochyby vyplatí, ani ten největší milovník kávy a domácího popkornu ale nevytěžuje tyto přístroje 24 hodin denně. Chladničku a mrazák ale samozřejmě v nepřetržitém provozu ponecháváme, pravidla energeticky úsporného chování tak u nich získávají na důležitosti.

PRAVIDELNÝM ODMRAZOVÁNÍM UŠETŘÍTE

posuďte sami



Namrazená lednička spotřebovává výrazně více energie než lednice odmražená. Testy na starší absorpční lednici Goldstar to zřetelně potvrdily. Jestliže celodenní spotřeba odmražené lednice o objemu 297 dm³ dosáhla 2,15 kWh, u téže lednice neodmražené to bylo celých 2,64 kWh. Pokud takovou ledničku pravidelně odmrazíte, **ušetříte denně 2,20 Kč, týdně je to přes 15 Kč.**

Měření provedla Střední škola energetická a stavební v Chomutově. V testu byla použita kombinovaná absorpční chladnička/mraznička Goldstar GR-3533CRI o celkovém objemu 297 dm³.

LEDNIČKU VŽDY DO CHLADU

Čím vyšší je teplota okolního prostředí, tím větší energii musí chladnička na svůj provoz vydávat. S každým stupněm nad 20 °C narůstá její spotřeba asi o pět procent. Opravdu špatná volba místa pak dokáže spotřebu lednice až zdvojnásobit! Rozhodně proto nepatří do blízkosti zdrojů tepla, vedle sporáku či topení. Spotřebu zvyšuje i vysoká vlhkost vzduchu.

VYBERTE PŘÍSTROJ S LEPŠÍ ENERGETICKOU TŘÍDOU

Výměna ledničky je poměrně velkou investicí, pokud má ale vaše chladnička odslouženo přes deset let, vyplatí se o pořízení nové vážně uvažovat. Chladnička třídy A, popřípadě A+ bude asi o něco dražší než přístroj s energetickou třídou B, rozdíl v pořizovací ceně se vám ale časem vrátí díky nižší spotřebě. Pokud hledáte kombinovanou chladničku s mrazákem, zvažte typ s dvěma kompresory.

ZBYTEČNĚ NEOTVÍREJTE DVEŘE

Ať už ale máte snad tu nejstarší chladničku, nebo jste si zrovna poříдили nejmodernější typ, některé rady platí obecně: s každým otevřením dveří uniká chlad, kterého bude muset přístroj znovu docílit, proto ho omezujte na co nejkratší dobu. Pomůže i lepší organizace potravin v chladničce tak, abyste nic nemuseli zdlouhavě hledat. Nevkládejte teplé pokrmy, zpomalíte tak vznik námrazy. Ta zvyšuje spotřebu, proto ji alespoň jednou za dva měsíce odstraňujte.

DEJTE LEDNICI DOVOLENOU

Pokud odjíždíte na delší dobu pryč, doporučuje se chladničku vyprázdnit, ponechat s otevřenými dveřmi a vypnout.

MODERNÍ CHLADNIČKA SE VYPLATÍ

posuďte sami



I deset let stará chladnička vám možná doma ještě slouží, ale její spotřeba může být výrazně vyšší než u nového typu. Pro srovnání jsme změřili dvě přibližně stejné ledničky, které se liší datem výroby: Gorenje o objemu 273 litrů, vyrobenou v roce 1997, a Whirlpool o objemu 275 litrů, vyrobenou v roce 2008. U obou jsme změřili jejich spotřebu za 24 hodin.

- **Gorenje, rok výroby 1997** 1,715 kWh/den
- **Whirlpool, rok výroby 2008** 1,044 kWh/den

Rozdíl mezi novou a starou chladničkou činí 0,67 kWh za den – denní úspora činí přibližně 3 Kč, **ročně vám nová chladnička ušetří téměř 1100 Kč.**

Měření provedla Střední škola energetická a stavební v Chomutově. V testu byla použita chladnička Gorenje HZOS 3361 a Whirlpool ARC 5754.



V KOUPELNĚ I NAPŘÍČ BYTEM

Možnosti energetických úspor zdaleka nekončí ve vaší kuchyni – také efektivním užíváním pračky a řady drobných domácích spotřebičů lze výrazně ovlivnit celkovou spotřebu elektřiny v domácnosti. V této části našeho Energetického rádce jsme pro vás připravili další rady a náměty pro uvedené oblasti a nezapomeneme ani na osvětlení, které může být v řadě domácností zdrojem výrazných energetických úspor.

šetřete energii při praní

jak na úspory s pračkou a sušičkou

S předpírkou a ždímáním, na 40 nebo 90? Moderní automatická pračka se více než jednoduchému nástroji na vyčištění oblečení podobá sofistikovanému počítači s desítkami volitelných nastavení. Důkladné prostudování přiložené dokumentace se ale bohatě vyplatí, správnou volbou programu můžete výrazně ušetřit vodu, elektřinu i váš čas.

PERTE, AŽ KDYŽ SE PRAČKA ZAPLNÍ

Jako u myčky nádobí, i u pračky platí základní pravidlo: perte, až když je plná! Moderní pračky sice mívají funkci pro přizpůsobení spotřeby množství vloženého prádla, maximálně úsporného provozu ale dosáhnete jen tehdy, když je buben pračky plný.

KVALITNÍ PRÁŠEK UMOŽNÍ SNÍŽENÍ TEPLoty PRANÍ

Použití kvalitního pracího prášku vám umožní snížit teplotu, čímž ušetříte energii, kterou by jinak bylo nutné vydat na ohřev vody. Vyvážku a předpírku používejte jen v nejnужnějších případech.

NECHTE ROZHODNUTÍ NA STROJI

Moderní pračky už si dokážou o oblečení, které jste jim svěřili do péče, leccos samy zjistit: změní si jeho množství, posoudí stupeň znečištění i typ materiálu. Na základě získaných informací pak pračka sama zvolí nejvhodnější program. Šetřte tak vodu, energii i prací prášek.

PŘI VÝBĚRU NOVÉ PRAČKY SE ŠETŘIT NEVYPLÁČÍ

Stará pračka dobře pere? Jen jestli za tu věrnost „starému psovi“ v koupelně neplatíte až příliš vysokou daň. Při nákupu nové pračky se nevyplatí zbytečně šetřit, investice do přístroje s lepší energetickou třídou se vám vrátí v nižší spotřebě. Pračka třídy A spotřebuje až o 40 % méně energie než obdobný přístroj v energetické třídě C. Na energetickém štítku pračky navíc najdete i další informace o účinnosti praní a odstřeďování – také tyto kategorie jsou hodnoceny písmeny, stejně jako energetická třída.

SUŠIČKA POTŘEBUJE DOBRĚ VYŽDÍMANÉ PRÁDLO

Používáte-li sušičku, měla by vaše pračka dosahovat alespoň 1000 otáček za minutu. Jinak se může stát, že prádlo bude příliš mokré a sušička spotřebuje zbytečně moc energie. Při nákupu sušičky můžete vybírat ze tří typů: ventilační je nejúspornější, ale vyžaduje odvod vlhkého vzduchu. Kondenzační sušička vyhovuje pro podmínky většiny domácností, kombinaci pračky a sušičky nelze s ohledem na spotřebu příliš doporučit.

NIŽŠÍ TEPLOTA SE VYPLATÍ

posuďte sami



Je opravdu rozdíl mezi praním na nízké a vyšší teploty? Test na poměrně nové pračce Aqualtis z roku 2007 to potvrdil. Pračka na 7,5 kilogramu prádla byla podrobena měření při praní na 40, 60 i 90 °C. Výsledky jsou zřejmé:

	doba praní (hod:min)	spotřeba ¹ (kWh)
40 °C	1:36	0,47
60 °C	2:25	0,94
90 °C	2:45	1,01

¹⁾ na prací cyklus

Překvapivě největší rozdíl je mezi běžnými programy 40 °C a 60 °C. Vyplatí se proto investovat do lepšího pracího prostředku a snížit teplotu. Za každé praní, kdy místo 60 °C zvolíte úspornějších 40 °C, můžete s touto pračkou ušetřit až 0,47 kWh. Při jednom takovém praní týdně to ročně činí úsporu 109 Kč.

Měření provedla Střední škola energetická a stavební v Chomutově. V testu byla použita pračka Aqualtis AQXXF 129H.

drobní pomocníci ve vaší domácnosti

při hledání úspor věnujte pozornost i malým spotřebičům

Lednice, pračka či sporák mohou hrát v energetické spotřebě domácnosti „první housle“, při hledání úspor je ale třeba pamatovat také na mnoho dalších drobných spotřebičů, které nám každodenně pomáhají. Podívejme se společně na několik tipů a rad, jak je „přemluvit“ k úspornějšímu chování.

ŽEHLIČKA

Také u žehličky se vyplatí investovat do moderního typu. Ten může být vybaven parním generátorem, který urychluje žehlení a snižuje potřebnou teplotu. Vyšší pořizovací cena se vrátí v úspoře času, námahy i elektřiny. Pro všechny žehličky bez rozdílu platí zásada postupného snižování teploty při žehlení: pokud chcete ušetřit energii, žehlete nejprve tkaniny, které potřebují nejvyšší teplotu. Následně postupujte k látkám, které se žehlí na nižší teplotu. Žehličku pak můžete zhruba pět minut před koncem žehlení vypnout, poslední kousky oblečení můžete pohodlně vyžehlit za využití zbytkového tepla. U napařovací žehličky pravidelně odstraňujte vodní kámen.

FÉN

Asi málokdo by chtěl vysoušením vlasů strávit celé dopoledne, zvýšený výkon a teplota se ale samozřejmě podepisují na spotřebě. Suchý vzduch vysoké teploty navíc nesvědčí ani vašim vlasům. Při výběru fénu proto volte takový, který umožní široké nastavení teploty a intenzity podle aktuální potřeby. Dražší typy navíc nabízejí ionizaci vzduchu, která šetří vaše vlasy.

ELEKTRICKÝ HOLICÍ STROJEK

Z hlediska úspornosti se od sebe elektrické holicí stroje liší použitým způsobem napájení. Čistě bateriovou variantu plně využijete jen při častých cestách mimo dosah elektrické sítě, pro každodenní domácí použití jsou výhodnější verze se síťovým napájením. Ty jsou navíc u novějších strojů často kombinovány s akumulátorovým provozem. V takových případech se pak jistě vyplatí při výběru posoudit i dobu nabíjení.



víte, že?

Elektrické spotřebiče do popelnice nepatří? Mnohé z nich obsahují nebezpečné a škodlivé materiály, například rtuť, kadmium či olovo. Vyhodíte-li vysloužilý spotřebič do komunálního odpadu, nejspíše skončí na řízené skládce. Tam se ale odpad nelikviduje, pouze se hromadí. O extrémní škodlivosti nelegálních černých skládek snad nemusíme ani hovořit.

Životnímu prostředí můžete pomoci, když při nákupu nového spotřebiče odevzdáte jeho staršího předchůdce k ekologické likvidaci – obchodník je ze zákona povinen od vás staré zařízení bezplatně odebrat. Využít můžete i služeb neziskové společnosti Asekol, která si od vás nepotřebný přístroj vyzvedne a zajistí jeho recyklaci (více na www.asekol.cz).

otestovali jsme pro vás: napařovací žehličky

Moderní napařovací žehličky významně usnadňují práci. Zatímco naše maminky a babičky musely prádlo před žehlením kropit, dnes stačí jen nastavit intenzitu tvorby páry a v případě potřeby tkaninu nakropit přímo ze žehličky stisknutím tlačítka. Abychom vám pomohli s orientací v energetické spotřebě žehliček, otestovali jsme ve spolupráci se sítí elektroprodejen Euronics pět vybraných typů. Jejich testování provedl Elektrotechnický zkušební ústav.

TESTOVALI JSME SPOTŘEBU A TEPLITU ŽEHLIČKY

Hned v úvodu je třeba říci, že na spotřebu žehličky má výrazný vliv intenzita žehlení, a ta je velmi individuální podle toho, kdo žehličku používá a jaké tkaniny s ní žehlí. Pro jednoduché srovnání spotřeby testovaných přístrojů jsme s nimi proto nežehlili, ale použili jsme následující postup:

Všechny žehličky jsme nastavili na symbol ●●●, tedy program pro žehlení bavlny, nechali jsme je 30 minut zapnuté a za tuto dobu změřili jejich celkovou spotřebu elektřiny. Aby bylo srovnání úplné, zaznamenali jsme také střední hodnotu teploty žehliček v průběhu měření. Vyšší dosažená teplota žehličky by totiž mohla vysvětlit její vyšší spotřebu.

VÝSLEDKY MĚŘENÍ

žehlička (výrobce/model)	poznámka	střední teplota při měření (°C)	spotřeba (Wh)
Philips GC 8260	žehlička s vyvíječem páry	188,3	61,784
Tefal FV5230	-	162,3	62,520
Philips GC 4610	-	170,6	70,486
Braun 4661/SI17720 804	-	179,3	73,175
Tefal FV9330	-	164,6	76,204

Nejmenší spotřeby se současně nejvyšší střední hodnotou teploty dosáhla žehlička Philips GC 8260 vybavená generátorem páry. Potvrdila tak, že se při nákupu vyplatí uvažovat o pořízení tohoto moderního typu žehličky. Žehlička se samostatným generátorem je navíc lehčí než ostatní typy a žehlení s ní je tak snazší.

Z klasických napařovacích žehliček bez vyvíječe páry měla nejnížší spotřebu žehlička Tefal FV5230, zároveň se ale vyznačovala i nejnížší teplotou. Abychom si její spotřebu přiblížili ve finančním vyjádření: 62,52 Wh elektřiny, které tato žehlička při půlhodinovém testu spotřebovala, odpovídá asi 28 haléřům. Při skutečném žehlení se ale plocha žehličky ochlazuje o žehlenou látku, takže její spotřeba bude samozřejmě vyšší.

Spotřebiče pro testování zapůjčila síť elektroprodejen EURONICS.



■ žehlička Philips GC 8260



naš tip

spotřebu přístroje můžete sami zjistit

Zaujaly vás příklady v naší brožůře a chtěli byste vědět, kolik elektřiny spotřebuje některý spotřebič ve vaší vlastní domácnosti? Nepotřebujete k tomu žádné složité laboratorní přístroje, stačí běžný měřič spotřeby, který se prodává v obchodech s elektro vybavením. Cena základního typu se pohybuje zhruba od 600 Kč.

Měřič spotřeby zapojíte do zásuvky, do měřiče připojíte příslušný spotřebič a v případě potřeby vynulujete počítadlo (postupujte podle návodu k měřiči). Po dobu, kdy spotřebič používáte, měřič zjišťuje jeho celkovou spotřebu. A vy tak budete přesně vědět, jaké jsou energetické nároky například na vyžehlení vašich pěti oblíbených košil.

Abyste zjistili, kolik vás spotřebovaná elektřina stojí, stačí vynásobit zjištěnou spotřebu v kilowatthodinách cenou elektřiny podle vámi odebíraného produktu. V příkladech v této brožůře počítáme s cenou 4,48 Kč/kWh, což je cena pro nejběžnější produkt D Standard a distribuční sazbu D02d.

Měřič spotřeby si také můžete půjčit v některém z našich Zákaznických center. Pro zákazníky, kteří si vybrali produktovou řadu Exclusive, je zapůjčení zdarma.

otestovali jsme pro vás: vysavače

Pro někoho nepříjemná pravidelná povinnost, pro jiného relaxace po uplynulém pracovním týdnu. Tak nebo onak, vysávání je další z činností, která v domácnosti spotřebuje nemálo elektřiny. Otestovali jsme proto pro vás pět vybraných modelů vysavačů, které zapůjčila síť elektroprodejen Euronics. Měření provedl Elektrotechnický zkušební ústav.

TESTOVALI JSME SACÍ VÝKON, SPOTŘEBU A ÚČINNOST

U všech pěti vzorků jsme provedli měření jejich vzduchotechnické charakteristiky podle technické normy pro testování vysavačů – ČSN 60312. Měření probíhá tak, že se hubice vysavače postupně zakrývá clonou a přitom se zjišťuje příkon vysavače, jeho sací výkon a účinnost. Zjištěný maximální sací výkon a maximální účinnost pro jednotlivé modely najdete v tabulce s výsledky. Navíc jsme při zkouškách změřili také spotřebu vysavačů za 60 minut.

Pro kvalitu vysávání je důležitý zejména sací výkon – čím vyšší, tím lépe. Nejúspornější je přitom vysavač, který dokáže vyvinout co nejvyšší sací výkon při co nejnižší spotřebě. Přehlednou informaci o kvalitách jednotlivých výrobků poskytuje zjištěná účinnost, kterou najdete v tabulce s výsledky. Čím vyšší je účinnost přístroje, tím lépe dokáže využít dodanou energii a je tedy úspornější.

VÝSLEDKY MĚŘENÍ

vysavač (výrobce/model)	střední hodnota příkonu (W)	maximální sací výkon (W)	spotřeba za 60 minut (kWh)	maximální účinnost (%)
Electrolux ZUS 3385P	1185	364,09	1,176	29,54
ETA 7450 ¹	1573	336,79	1,556	22,70
Rowenta RO 452321	1655	381,72	1,653	22,58
Philips FC 9170	1802	404,96	1,775	22,41
Electrolux Z 8225 ²	1494	257,97	1,458	16,47

¹⁾ vybaven elektrickým rotačním kartáčem

²⁾ bezsáčkový vysavač



víte, že?

O výběru spotřebiče do domácnosti se můžete poradit s našimi specialisty? Pokud využijete produktovou řadu **Comfort**, získáte od nás zdarma základní poradenství, které mimo jiné zahrnuje obecné principy výběru a používání elektrických spotřebičů. Ještě komplexnější poradenství dostanete jako zákazník řady **Exclusive** – v tom případě si můžete domluvit osobní schůzku s naším odborným poradcem v Zákaznickém centru, a získat individuální konzultaci například k výběru konkrétního spotřebiče do vaší domácnosti.

Nejvyšší účinnosti dosáhl v našem testu vysavač Electrolux ZUS 3385P. Má poměrně vysoký sací výkon (třetí nejvyšší ze všech testovaných výrobků), ale bezkonkurenčně nejnižší spotřebu. Za hodinu provozu spotřeboval 1,176 kWh, což je zhruba 5,30 Kč. Při skutečném použití se může dosažená spotřeba poněkud lišit, protože záleží na způsobu použití vysavače a povrchu podlahy.

Do testu jsme kromě klasických sáčkových vysavačů zařadili i jeden model bezsáčkový – Electrolux Z 8225. Ten ve srovnání s klasickými modely nabídl nižší sací výkon a také nejnižší účinnost ze všech výrobků v testu. Tyto parametry však do jisté míry vyvažuje komfortnější obsluhou při vysypávání vysátého prachu a nižšími náklady na spotřební materiál, protože do něj nemusíte kupovat prachové sáčky.

Spotřebiče pro testování zapůjčila síť elektroprodejen EURONICS.



■ vysavač Electrolux ZUS 3385P



naš tip

dbejte na pravidelnou výměnu sáčků

U vysavače pravidelně vyměňujte prachový sáček, v případě bezsáčkového modelu pravidelně vysypávejte nádobu na prach. Pokud je totiž sáček plný, snižuje se tím sací výkon přístroje – abyste odstranili z podlahy všechny nečistoty, budete zřejmě muset vysávat déle a spotřebujete tak i více elektřiny.

posviťte si na úspory

osvětlení domácnosti může být zdrojem významných úspor

Abyste ušetřili elektřinu nutnou na osvětlení vaší domácnosti, nemusíte sedět potmě. Pokud dosud používáte klasické žárovky, je pro vás osvětlení oblastí, kde můžete začít s energetickými úsporami nejnadhěji a navíc docílit opravdu výrazných úspor.

ZBAVTE SE ŽÁROVEK A UŠETŘÍTE

posuďte sami



Každá žárovka se počítá. Máte-li v bytě šest obyčejných 100W žárovek, které svítí jen hodinu denně, prosvítíte v průběhu jednoho roku jen touto šesticí 981 Kč.

Použitím dvacetiwattových úsporných zářivek, které dosahují naprosto stejné světelné intenzity, ušetříte 80 % všech nákladů! Rok svícení vás pak přijde na 196 Kč. Na šesti žárovkách svítících jen hodinu denně tak **za rok ušetříte 785 Kč!**

Při delším svícení – například při celovečerním zapnutí lampy v obývacím pokoji – jsou vaše současné náklady výrazně vyšší. A vyšší tedy bude i možnost úspor. Zkuste si sami spočítat, kolik žárovek v bytě používáte, jak dlouho jimi svítíte a kolik vás svícení stojí. Denní průměr svícení v České republice se pohybuje kolem tři hodin.

KVALITNÍ ZÁŘIVKY POSKYTUJÍ KVALITNÍ OSVĚTLENÍ

Dvě nejčastější výtky proti úsporným zářivkám se soustředí na příliš studenou barvu jejich světla a delší dobu náběhu na plnou intenzitu světla po jejich zapnutí. Tyto výhrady však platily jen pro starší nebo málo kvalitní typy. Současné značkové zářivky mají barvu světla velmi blízkou klasické žárovce a nabíhají velice rychle – obvykle za několik sekund.

NA BARVÁCH STĚN I TVARU SVÍTIDLA ZÁLEŽÍ

Vhodnou volbou svítidla můžete zajistit lepší odrazení světla do prostoru, lesklá vnitřní plocha lampy výrazně napomáhá šíření světla. Lepšího odrazu světla dosahují světlé barvy stěn, při jejich použití tak postačí menší nároky na osvětlení.

POUŽIJTE RADĚJI JEDNU SILNĚJŠÍ NEŽ PĚT SLABŠÍCH

Jedna silnější žárovka je lepší než větší počet slabších, byť o srovnatelném celkovém příkonu. Světelný tok šestic 25W žárovek je až o 60 % menší než při použití jedné 150W žárovky, i když jejich spotřeba je stejná.

zkontrolujte jističe

ušetřete výběrem správného produktu, sazby a hlavního jističe

O správném výběru a používání spotřebičů bílé techniky bylo na předchozích stranách napsáno mnoho, účet za elektřinu vaší domácnosti ale ovlivňuje i volba distribuční sazby, hlavního jističe či produktové řady. V naší nabídce najdete široké spektrum možností, ze kterých si můžete vybírat.

VYBERTE SI PRODUKT A DISTRIBUČNÍ SAZBU

Výběr produktu a distribuční sazby závisí především na způsobu použití elektřiny ve vaší domácnosti. V naší nabídce najdete produkty pro domácnosti vybavené běžnými spotřebiči, ale i nabídku pro ty, kdo chtějí elektřinou ohřívat vodu nebo vytápět. V takovém případě je elektřina po určitou část dne zpoplatněna nižší cenou – tzv. nízký tarif. Můžete tedy ušetřit tím, že do doby platnosti nízkého tarifu soustředíte energeticky náročnější činnosti v domácnosti, jako je třeba praní.

PORAĎTE SE, PRO CO SE ROZHODNOUT

U některých produktů si můžete vybrat mezi dvěma příslušejícími distribučními sazbami. Ta s nižším číslem je výhodnější při nižší spotřebě, ta druhá naopak při spotřebě vyšší. Výběr produktu i distribuční sazby samozřejmě můžete konzultovat s našimi specialisty. Pochybujete-li, zda máte zvolenu optimální kombinaci produktu a distribuční sazby, obraťte se na některé z našich kontaktních míst nebo volejte Zákaznickou linku na čísle 840 840 840. Poradí vám také kalkulačtor optimální sazby na internetových stránkách www.cez.cz v sekci **Péče a podpora – Kalkulačky**.

ZVOLTE SI PRODUKTOVOU ŘADU PODLE SVÝCH POTŘEB

Platbu za elektřinu můžete ovlivnit také volbou produktové řady, přičemž máte k dispozici pět variant:

Comfort standardní řada, která zahrnuje veškerou komunikaci s naší zákaznickou obsluhou zdarma. Součástí je i základní poradenství v oblasti užití energie.

Basic řada se sníženou měsíční platbou (ušetříte 120 Kč bez DPH ročně), některé služby zákaznické obsluhy jsou ale zpoplatněny. Zdarma je komunikace elektronickou formou či poštou.

Exclusive zahrnuje kompletní poradenství v oblasti užití energie v domácnosti a energetických úspor. Naši specialisté vám například pomohou s výběrem nejvhodnější varianty vytápění, poradí se zateplením nebo výběrem spotřebičů do domácnosti. Produktovou řadu Exclusive získáte za příplatek 15 Kč měsíčně bez DPH, úspory dosažené díky odbornému poradenství ale tuto cenu mnohonásobně překonají.

Kvartál cena elektřiny se mění podle vývoje na Energetické burze, a to každé tři měsíce.

Měsíc cena elektřiny se mění každý měsíc podle vývoje na Energetické burze.

OVĚŘTE SI, ZDA POUŽÍVÁTE VHODNÝ HLAVNÍ JISTIČ

Hodnota hlavního jističe (udává se v ampérech) by měla odpovídat používaným spotřebičům a jejich příkonu. Při použití nižšího jističe se může vaše pravidelná platba za distribuci elektřiny snížit. Zkontrolovat jistič se vyplatí hlavně při pořízení nové nemovitosti – na chalupě, kterou jste právě koupili, mohl předchozí majitel používat náročné spotřebiče a tomu odpovídala vysoká hodnota hlavního jističe. Pokud takové nároky nemáte, můžete výměnou jističe ušetřit.

nezapomeňte na další možnosti

energii můžete ušetřit i v řadě dalších oblastí

Na předchozích stranách jsme vám představili řadu možností, jak lze při rozumném využívání spotřebičů bílé techniky ušetřit elektřinu. Podobné možnosti úspor ale najdete i v dalších oblastech každodenní činnosti – také pro ně jsme připravili množství rad, které vám nabízíme.

EDICE ENERGETICKÝ RÁDCE

Rady a tipy najdete také v dalších brožurách edice Posviťte si na úspory. Poradíme vám v nich, jak dosahovat úspor při používání spotřebičů černé domácí techniky, na co pamatovat v oblasti vytápění, ohřevu vody nebo klimatizace. Brožury jsou pro vás k dispozici na našich kontaktních místech a ke stažení na internetových stránkách www.cez.cz.

ENERGETICKÝ RÁDCE NA INTERNETU

Na našich internetových stránkách www.cez.cz najdete v sekci **Péče a podpora – Energetický rádce** řadu dalších tipů a námětů pro energetické úspory. Projděte se zde naším virtuálním domem a bytem a na vlastní oči se podívejte, kde všude lze v domácnosti ušetřit na spotřebě energie. Připravili jsme pro vás také praktické kalkulátory, které vám rychle vypočtou obvyklou spotřebu běžných přístrojů v domácnosti, úsporu vyplývající z výměny žárovek za kompaktní zářivky nebo tzv. uhlíkovou stopu – míru, jakou se právě vaše domácnost svojí spotřebou podílí na emisích skleníkových plynů.

SPECIALIZOVANÉ PORADENSTVÍ

Potřebujete konkrétní radu v oblasti energetických úspor? Poradí vám naši specialisté v Zákaznických centrech nebo na naší Zákaznické lince.

Základní energetické poradenství zahrnuje výběr správného energetického produktu, distribuční sazby a hodnoty hlavního jističe, užití elektřiny v domácnosti, vytápění elektřinou, téma energetických úspor a obecné zásady při nákupu a provozu elektrických spotřebičů. Toto poradenství je dostupné v rámci produktových řad Comfort, Exclusive, Kvartál a Měsíc. V případě produktové řady Basic patří poradenství mezi zpoplatněné služby.

Komplexní poradenství v oblasti hospodaření s energií získáte, pokud si vyberete produktovou řadu Exclusive. Získáte možnost domluvit si osobní schůzku s naším odborným poradcem v Zákaznickém centru, a získat individuální konzultaci ke konkrétní záležitosti. Poradenství v oblasti využití energie a energetických úspor zahrnuje mimo jiné posouzení variant vytápění objektu (včetně instalace tepelného čerpadla), možnosti zateplení či výběr konkrétních spotřebičů do domácnosti. Bezplatně vám zapůjčíme měřič spotřeby a poskytneme podporu při vyhodnocení zjištěných výsledků.

Máme čisté svědomí!

EURONICS
elektro z vaší ulice



Není nám lhostejný osud životního prostředí. Proto dbáme na to, abychom nabízeli **energeticky úsporné spotřebiče**, vyrobené za použití ekologických technologií. V našich prodejnách najdete domácí spotřebiče, které spadají do třídy spotřeby energie **A, A+** nebo dokonce nejnověji **A++**. Investice do těchto spotřebičů se vám vrátí hned dvakrát: úsporou peněz za elektrickou energii a dobrým pocitem z nižší zátěže životního prostředí.

EURONICS je síť elektroprodejen s nejlepší dostupností v České republice. Více než 190 prodejen je pro vás zárukou výhodného nákupu, značkového sortimentu a odborně vyškoleného prodejního personálu.



www.euronics.cz



Zákaznická linka 840 840 840 | 24 hodin denně, 7 dní v týdnu

Zasílací adresa

ČEZ Zákaznické služby, s. r. o., Guldenerova 2577/19, 303 28 Plzeň

fax 371 102 008 | **e-mail** cez@cez.cz | **internet** www.cez.cz

Linka pro hlášení poruch Skupiny ČEZ, společnosti ČEZ Distribuce, a. s.

840 850 860 | 24 hodin denně, 7 dní v týdnu